

Meie puravikke 9

LAMBATATIK

Suillus granulatus

Kübar kollakaspruun kuni punakaskollane, paksult limane, kumer, läbimõõt kuni 12 cm. Torukesed helekollased, vanemalt määrdunudkollased, otse jala külge kasvanud või mõnikord nõrgalt laskuvad; poorid sama värvusega, väga väikesed, ümarad kuni ümarnurgelised. Jalg helekollane, tipp silmapaistvalt teraline, röngata, kuni $6 \times 1,5$ cm. Pooridel ja jala tipus niiske ilmaga tihti piimjad tilgakesed. Seeneliha valkjas või kollane, puuviljalõhnaga. Eospulber oliivpruun. Eosed käavjas-ellipsoidsed, $8-10 \times 2,5-4 \mu\text{m}$.

Liivastes männikutes, eriti nooren-dikes, nõmmedel, kasvavad tihti võitati kuga läbisegi. Üks tavalisemaid Eesti puravikulisi. VII-X. Hea söögiseen värskelt.

Sarnased liigid: võtitatik ja roosa tatik.

LEHMATATIK

Suillus bovinus

Kübar kollakas- kuni punakaspruun, sageli roosakate toonidega, limane, kumer kuni lame, läbimõõt kuni 10 cm. Torukesed algul hele- kuni määrdunudkollased, hiljem oliivpruunid, kübaralihast halvasti eraldatavad, jalale otse külge kasvanud kuni laskuvad; poorid sama värvusega või tihti roostepruunikad, laiad (üle 1 mm), nurgelised, sekundaarsete vaheseintega. Jalg kübara värv, allpool tihti roosteprunakas, tipus helekollane, kuiv, mõnikord alusel ahenev, kuni $6 \times 1,5$ cm. Seeneliha helekollane, jalas eredam, tihti pruunika või roosaka tooniga, kumjalt sitke. Eospulber oliivpruun. Eosed käavjas-ellipsoidsed, $6-10 \times 3-4 \mu\text{m}$.

Männikutes, eriti metsaservadel, -sihtidel ja -teedel, tihti hiiglaslike kogumikena, väga sageli; üks tavalisemaid Eesti puravikulisi. IX-XI. Söödav värskelt.

kupatatult söödav

söödav

tinglikult söödav

mittesöödav

Eesti punases raamatus ja/või riikliku looduskaitse all

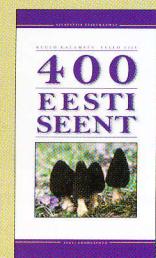
mürgine

surmavalt mürgine

värskelt mürgine, kupatatult söödav

mürgisus kaheldav

Loe veel:

LIIVTATIK*Suillus variegatus*

Viljakehad kõvad ja kompaktsed, värvuvad vajutamisel ja murdekohtadel rohekasiniseks. Kübar kollakas- kuni oranžpruun, vanalt pleekkollane, kleepuv, sametjas kuni peene-viltjassoomuseline (nagu liivateradega üle puistatud), päris vanalt täiesti paljas ja silmatorkavalt terava servaga, padijas-kumer, läbimõõt kuni 12 cm. Torukesed määrdunudkollased kuni oliivpruunid, jalale otse külge kasvanud; poorid nurgelised, väikesed (kuni 1 mm). Jalg kübara värv, teraline, kuni 8 × 3 cm. Seeneliha helekollane, hapuka lõhnaga. Eospulber oliivpruun. Eosed käävjas-ellipsoidsed, 7–11 × 3–7 µm.

Liivastes ja rabamännikutes, nõmmemetsades, väga sageli; üks tavalisemaid Eesti puravikulisi. VII–X. Hea söögiseen värskelt.

BELLINI TATIK*Suillus bellinii*

Kübar noorena valge või valkjas, pruunikate plekkidega, vanalt hele- kuni kastanpruun, serv valge, sidrunkollane või vanalt violetja tooniga, läbimõõt kuni 10 cm. Torukesed algul valkjad, hiljem helekollased kuni oliikkollased, lühikesed; poorid sama värvusega, väikesed (alla 1 mm). Jalg valkjas, tipus sidrunkollane, arvukate veinpunaste või roosakasvioletjate täppidega, röngata, alusel mõnikord aheneb, kuni 8 × 3 cm. Seeneliha valkjas kuni helekollane. Eospulber pruun. Eosed käävjas-ellipsoidsed, 7,5–10 × 3,5–4,5 µm.

Kasvab koos mändidega. Väga harva. VIII–IX. Söödavus teadmata.

ROOSA TATIK*Suillus collinitus*

Kübar kollakaspuruun, tihti punaka varjundiga, limane, kumer, läbimõõt kuni 10 cm. Torukesed hele- kuni määrdunudkollased, otse jala külge kasvanud; poorid sama värvusega, väikesed, ümarad. Jalg helekollane, tipp teraline, röngata, kuni 6 × 1,5 cm, seeneniidistik mullas ja jala alumises otsas roosa. Seeneliha valkjas kuni kollane. Eospulber oliivpruun. Eosed käävjas-ellipsoidsed, 8–10 × 2,5–4 µm.

Loometsades, väga harva. VIII–IX. Söödavus nagu lambatatikul, harulduse töttu soovitatav korjamist vältida.

Sarnased liigid: võitatik ja lambatatik.

FOTOD: VELLO LIV

